

Sygn. akt: III U 846/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03 września 2013 r. w O.

sprawy z odwołania S. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28.03.2013r. znak (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje S. C. prawo do emerytury od 20 kwietnia 2013r.,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,
3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz S. C. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt III U 846/13

UZASADNIENIE

S. C. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 28.03. (...), znak: ENMS/15/028024953, odmawiającej mu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wniósł o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Spółdzielni Usług Rolniczych w T. od 03.03.1972r. do 31.05.1993r. na stanowisku kierowcy ciągnika. Podniósł, że świadectwo pracy z tego zakładu nie zawiera stwierdzenia, iż wykonywana praca odbywała się w warunkach szczególnych, ponieważ ówczesne przepisy dotyczące świadectw pracy nie zawierały wymogów w tym zakresie, a przepis § 2 ust. 2

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zaczął obowiązywać dopiero od dnia 18.06.1997r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że na dzień 01.01.1999r. odwołujący udowodnił ogólny okres pracy wynoszący 26 lat 5 miesięcy i 23 dni. Zdaniem organu rentowego S. C. nie udowodnił też 15 lat pracy w szczególnych warunkach i na dzień złożenia wniosku nie osiągnął wymaganego wieku emerytalnego 60 lat. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Spółdzielni Usług Rolniczych w T. od 03.03.1972r. do 31.05.1993r., gdyż brak jest świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 22.03.2013r. S. C. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy wynoszący 26 lat 5 miesięcy i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

ZUS uznał też, że odwołujący nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach i na dzień złożenia wniosku nie osiągnął wymaganego wieku emerytalnego, tj. 60 lat. Do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględniono pracy na stanowisku kierowcy ciągnika w Spółdzielni Usług Rolniczych w T. od 03.03.1972r. do 31.05.1993r., bowiem odwołujący nie złożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 28.03.2013r. ZUS odmówił S. C. prawa do wcześniejszej emerytury.

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 65 lat dla mężczyzn.

Natomiast na podstawie art. 184 w/w ustawy w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura, jeżeli ubezpieczony spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów cytowanej ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn, w tym: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wykonywany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy należało uznać, że rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione od wykazania przez S. C. 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji z dnia 28.03.2013r. jest zasadne.

S. C. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Spółdzielni Usług Rolniczych w T. od 03.05.1973r. do 31.05.1993r. i wywodził, że w tym okresie pracował na stanowisku kierowcy ciągnika. Zdaniem Sądu w toku postępowania wykazał fakt zatrudnienia na tym stanowisku.

Na okoliczność pracy odwołującego Sąd dopuścił dowód z akt emerytalnych S. C., jego akt osobowych oraz z zeznań świadków i odwołującego.

Z akt ZUS, dotyczących S. C. wynika, że w celu wykazania spornego okresu pracy w SUR w T. odwołujący złożył do ZUS kserokopię świadectwa pracy z dnia 31.05.1993r., wystawioną przez Spółdzielnię Usług Rolniczych w T. w likwidacji, z którego wynika, że w okresie od 03.05.1972r. do 31.05.1993r. był on zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika (k. 9 akt kap. pocz.).

Sąd uzyskał natomiast akta osobowe odwołującego i karty wynagrodzeń, które nadesłał przechowawca – Urząd Gminy w T.. W aktach osobowych odwołującego znajdują się protokoły przekazania – odbioru ciągnika dla odwołującego jako traktorzysty, datowane na 3.05.1972 r. i 13.03.1973r., zakres czynności i obowiązków kierowcy – traktorzysty i angaż z 01.04.1974 r., w którym również wskazano stanowisko traktorzysty.

Ponieważ S. C. nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach, Sąd był zobowiązany do przeprowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia rodzaju czynności rzeczywiście przez niego wykonywanych.

Na okoliczność pracy odwołującego w SUR w T. Sąd przesłuchał świadków: W. M., Z. O. i M. S..

Świadek W. M. w SUR w T. był zatrudniony od 1974r. do 1993r. na stanowisku traktorzysty. Zeznał, iż także S. C. był zatrudniony jako kierowca ciągnika, do ich obowiązków należało wykonywanie wszystkich prac polowych, transport płodów rolnych i innych towarów, na zlecenie oczyszczalni wywozili również osady, zimą pracowali na zlecenie rejonu dróg publicznych przy odśnieżaniu, wozili też żwir na drogi przy budowie dróg. Z zeznań świadka wynika, iż czynności kierowcy ciągnika wykonywali przez cały rok, także w zimie, co najmniej po 8 godzin, polecenia wyjazdu wydawał dyspozytor, który wystawiał codziennie karty pracy. Nie zajmowali się natomiast naprawami ciągników, gdyż zakład miał swój warsztat mechaniczny i pracowały tam osoby zatrudniane do naprawy maszyn i ciągników.

Świadek Z. O. pracował w SUR T. od 01.08.1979r. do 15.08.1993r. jako dyspozytor, a potem jako kierownik. Również i on potwierdził fakt zatrudnienia S. C. na stanowisku kierowcy ciągnika. Opisuując wykonywane przez niego czynności podawał takie same prace, jakie wskazywał świadek W. M..

Świadek M. S. w okresie od 01.08.1978r. do 31.05.1993r. pracowała w księgowości w Spółdzielni Usług Rolniczych i zajmowała się aktami osobowymi pracowników. Także i ten świadek zeznał, iż S. C. był kierowcą ciągnika, wykonywał prace polowe i zajmował się transportem m.in. na zlecenie oczyszczalni i rejonu dróg publicznych.

Zdaniem Sądu, w/w zeznania świadków w całości zasługują na wiarę, gdyż są one spójne, logiczne, wzajemnie się potwierdzają, uzupełniają i korelują z dokumentacją zawartą w aktach osobowych i zeznaniami samego odwołującego.

W ocenie Sądu biorąc pod uwagę w/w materiał dowodowy należy uznać, że S. C. udowodnił, iż w spornym okresie od dnia 03.05.1973r. do dnia 31.05.1993r. w Spółdzielni Usług Rolniczych w T. pracował na stanowisku kierowcy ciągnika.

Prace kierowców ciągników zostały wymienione jako prace w szczególnych warunkach w wykazie A, Dział VIII, poz. 3 stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Także z treści wykazu A, Działu VIII poz. 3 pkt 1 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace kierowców ciągników są pracami w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Zarządzenia.

Po uwzględnieniu w/w okresu pracy odwołujący spełnia warunek posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż wynosi on 20 lat i 29 dni. Spełnia także pozostałe przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury według przepisów art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Osiągnął bowiem w dniu 20.04.2013r. wiek 60 lat, legitymuje się 25-letnim ogólnym stażem pracy i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z 28.03.2013r. i przyznał S. C. prawo do emerytury od dnia 20.04.2013r., tj. od uzyskania wieku 60 lat.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności ustalenie charakteru pracy w SUR w T.. Odwołujący nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Dopiero postępowanie sądowe, zeznania świadków i dane uzyskane z akt osobowych odwołującego pozwoliły na ustalenie, iż S. C. w okresie zatrudnienia w SUR w T. faktycznie wykonywał czynności kierowcy ciągnika. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Wobec uwzględnienia odwołania Sąd zasądził od organu emerytalnego na rzecz S. C. koszty zastępstwa procesowego, bowiem był on reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd zasądził te koszty w minimalnej wysokości, tj. 60 zł, gdyż czynności pełnomocnika w sprawie sprowadzały się do sporządzenia odwołania i reprezentowania odwołującego na jednej rozprawie, a sprawa nie była szczególnie zawiła – przesłuchano świadków, których zeznania były jednoznaczne. Powyższe orzeczenie wydano na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.